

Sammanfattande analys av den kommunala gymnasieskolans Systematiska Kvalitetsarbete

Skollagens 4 Kap 3§ Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

1. Inledning

Den information och data som utgjort underlag för denna sammanfattande analys bygger på olika delar.

- Verksamhetschefernas besök
- De processer som sker på chefsmöten för förskolechefer och rektorer
- Rektors uppföljning och analys av det pedagogiska bokslutet.
- Medarbetarsamtal/lönesamtal med respektive chef
- Checklista i systemet Stratsys

Hattie (2009) som genomfört den hittills mest omfattande analysen av resultat av ett större antal andra studier (metaanalys) inom området, har framhållit betydelsen av hur läraren agerar och vilken typ av undervisningssituationer läraren skapar.

Goda relationer mellan lärare och elever och höga förväntningar från lärarens sida på samtliga elever har visat sig ha påvisbar betydelse i detta sammanhang. Andra viktiga faktorer är lärarens förmåga att fokusera på vad som är väsentligt i undervisningen, och att elever ges regelbunden återkoppling.

Lärarens kompetens, förmåga och engagemang är alltså de undervisningsrelaterade faktorer som i högst grad påverkar elevers resultat. Om detta råder en hög grad av samstämmighet i både internationell och svensk forskning. Som ledare för den pedagogiska verksamheten driver rektor pedagogiska diskussioner, verkar för samhörighet och samsyn i kollegiet och pekar ut men också ser till att den övergripande inriktningen för arbetet omsätts i praktisk handling i varje lärares undervisning. På motsvarande sätt behöver rektor förutsättningar och förtroende både från chefer och från personal.

Från Skolinspektionens sida utgör ovanstående ett tydligt argument för vikten av att samtliga aktörer i styrsystemet tar nödvändigt ansvar och även samspelar i sitt ansvarstagande.

Ytterligare en nödvändig förutsättning för framgång är skolans organisation. Denna måste sätta det pedagogiska uppdraget i fokus och utformas för att detta ska hanteras så effektivt och ändamålsenligt som möjligt. Ska läraren kunna utföra sitt uppdrag framgångsrikt krävs

nödvändiga resurser i form av tid och adekvat utrustning för arbetet. Därtill krävs en genomtänkt organisation för kompetensutveckling och utveckling av skolans interna arbete.

Källa: [Skolinspektionen](#)

Vi har tagit del av beskrivningar och analyser av verksamheten och kan se att det finns rutiner och underlag i form av data för att kunna göra analyser av det man ser i sin verksamhet. Systematiken har utvecklats så att analysen visar hur förutsättningar bidrar till resultat och kvalitet.

Här analyseras de delar som är obligatoriska i det systematiska kvalitetsarbetet och där huvudmannen är skyldig att följa upp resultaten

Enheten uppfyller målet om att alla barn och elever ska förstå och omfatta vårt samhälles demokratiska värderingar:

Målet uppfylls helt för de nationella programmen. På språkintröduktion uppfylls målet delvis vilket anses bero på att många vistats kort tid i Sverige och inte har vana vid demokratiska processer.

Enheten arbetar enligt de riktlinjer som gäller för arbetet med normer och värden:

Arbetet följer riktlinjerna och rutinen att alltid anmäla misstänkt kränkning till rektor och huvudmannen har implementerats hos personal och elever.

Enheten bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever:

Det finns beskrivet hur arbetet bedrivs organisatoriskt, i undervisningen och via mentor. Enheten har ett förebyggande arbete som omfattar diskrimineringsgrunderna och likabehandling. Metoder består av bland annat föreläsningar, filmvisning, och diskussion i både liten och stor grupp. Enkäter visar att eleverna upplever en ökad delaktighet i framtagande av dokument och trivselregler samt större medvetenhet i hur de ska agera om något händer. Ökningen är 20 % vilket visar att insatta åtgärder haft god effekt.

Enheten uppfyller målen för de kunskaper varje elev ska utveckla:

Ja, enheten har metoder för hur elevstatistik, betyg och nationella prov följs upp.

Enheten arbetar enligt de riktlinjer som gäller för arbetet med kunskap, utveckling och lärande:

Ja skolans undervisning är organiserad utifrån dessa riktlinjer.

Samtliga elever på gymnasieskolan har lägst betyg E i sina kurser och godkänt i gymnasiearbetet:

Målet är nästan uppnått, resultaten förbättrade sedan förra året förutom i religion vilket kommer att följas upp.

Eng 5	100 %
Hi 1	100 %
Idh1	100 %
Ma1	98,5 %
Nak	98,9 % (läses ej av TE oh NA)
Re1	95,4 %
Sam	100 %
Sv1	100 %

ÖG:s egen statistik över andelen elever i avgångsklasserna med examen

	Antal elever år 3 1516	Antal elever med examen 1516	Andel elever i % med gymnasieexamen 1516	Antal elever år 3 1617	Antal elever med examen 1617	Andel elever med gymnasieexamen 1617
EK	33	32	97,0	31	29	93,5
NA	19	17	89,5	28	19	67,8
SA	61	54	88,5	30	26	86,7
TE	26	18	69,2	40	35	87,5
Tot	139	121	87,0	129	109	84,5

Något sämre resultat än föregående år, det kan bland annat bero på att flera elever i år 3 drabbades av längre sjukskrivningar och andra problem vilket gjorde att de inte fullföljde programmet. Arbete bedrivs för att öka elevernas motivation att fullfölja studierna. ÖG ligger bra till i jämförelse med riket och kommungruppen.

Samtliga elever som påbörjat gymnasieutbildning har slutfört denna efter högst fyra år:

Skolverket har ersatt statistiken med hur många som tar examen vilket gör att vi får förhålla oss till den statistiken istället. Mönstret kvarstår att flest tar examen på ekonomiprogrammet och färst på teknikprogrammet, skolan arbetar med att öka elevernas motivation.

	Examensläsåret 2015/2016					Examensläsåret 2014/2015	
	Totalt antal nybörjare 2013/2014	Varav andel (%) elever med examen inom tre år				Totalt antal nybörjare 2012/2013	Andel med examen inom tre år
		Skolenheten	Kommunen	Kommungr	Riket		
EK	33	97,0	97,0	78,3	78,0	27	88,9
NA	19	89,5	89,5	78,8	78,9	23	78,3
SA	54	83,3	83,6	71,3	75,4	44	54,5
TE	25	64,0	63,9	71,0	74,5	31	67,7
Tot	131	84,0	82,6	75,0	76,8	125	69,6

Förstelärare har ett tydligt uppdrag och bidrar till skolans utveckling:

Förstelärarna är givna ett tydligt uppdrag och de leder skolutveckling som redovisas och följs upp. Under läsåret har några varit handledare i läsliftet som genomförts i blandade lärargrupper på hela enheten med gott resultat. De har också lett utvecklingsgrupper utifrån givna uppdrag som sedan delgetts all personal. Detta har lett till att tidigare bild av osynlighet inte kvarstår.

Enheten uppfyller målen för elevers inflytande samt elevers ansvar:

Ja, uppföljning och analys görs för att veta hur eleverna upplever inflytandet på både grupp och individnivå. Detta görs med bland annat en elevenkät men också på möten där det finns elevdeltagande. Mellan programmen finns skillnader i hur eleverna upplever inflytande.

Enheten har fungerande rutiner för hur elever ska ges inflytande över utbildningen och ta ansvar för skolmiljön:

Ja, rutinerna finns beskrivna i skolans verksamhetsplan. Analys visar att skolan behöver arbeta med orsakerna till den skillnad eleverna på olika program upplever gällande möjligheten till inflytande. Även möjligheten att påverka examination behöver hanteras.

Studiehandledning på modersmålet erbjuds och påverkar elevernas måluppfyllelse:

Skolan erbjuder studiehandledning, enligt skolans analys behöver systemet för beställning och ersättning ses över, nuvarande modell upplevs inte optimal. De flesta elever som får studiehandledning går på introduktionsprogrammet.

Elever som har rätt till modersmålsundervisning erbjuds detta:

Ja, antalet elever som har annat modersmål har ökat.

De extra anpassningar, särskilda stöd och åtgärdsprogram som görs påverkar elevernas måluppfyllelse:

Elever som tar del av anpassningar och stöd har en positiv progression i sitt lärande.

Vid enheten finns ett eller flera forum för samråd med eleverna samt möjlighet att för elevföreträdare att under skoltid behandla frågor av gemensamt intresse:

På enheten finns en tydlig organisation och regelbundna möten med elevråd, programråd med elevmedverkan, klassråd och elevskyddsombud.

Enheten har fungerande rutiner för samverkan och fortlöpande dialog med vårdnadshavarna om elevers trivsel, utveckling och lärande:

Det finns en fungerande rutin. En ny plattform förväntades underlätta dialogen, det bedöms ha skett men tekniska problem har påverkat möjligheten att sammanfatta effekten.

Enheten tillgodoser varje elevs behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet:

Ja, enheten har ett omfattande arbete med omvärldsorientering som bland annat innefattar entreprenörskap, deltagande i mässor, kontakter med universitet, Erasmusprojekt och vetenskapens hus. Analysen visar att förutsättningarna för att erbjuda studievägledning i den omfattning som skulle vara optimal, saknas. Ett område att arbeta vidare med.

Alla elever informeras om på vilka grunder betyg ges, dvs. ämnenas och kursernas mål och kunskapskrav:

Ja, det sker genom den formativa bedömningen som tydliggör för eleven hur de ska utveckla sina kunskaper och förmågor. Omdömen ges som underlag för betygssättningen. En insats har gjorts med fortbildning kring bedömning för lärande som omfattar gemensam planering, sambedömning och utveckling av undervisningen och den formativa bedömningen. Den nya gemensamma plattformen har inneburit problem både med det tekniska och med handhavandet som gör att det för huvudmannen är svårt att bedöma effekten.

Rektor är pedagogisk ledare och inriktar verksamheten mot de nationella målen:

Ja, det finns tydliga rutiner för hur rektor organiserar för pedagogisk ledning. Rektor har gett två biträdande rektorer samt administrativ chef befattningen biträdande enhetschef vilket gör att de betraktas som formella chefer i Österåkers kommun. Det och en översyn av organisationen gör att det finns en tydlighet genom uppdelningen i en arbets- respektive utvecklingsorganisation. I arbetsorganisationen leder rektor framförallt genom sina underchefer medan hon i utvecklingsorganisationen har ett mer direkt ledarskap. Denna prioritering gör att det bedrivs ett kvalificerat utvecklingsarbete inom identifierade utvecklingsområden. Läslyftet och bedömning för lärande är exempel på områden.

Alla lärare har legitimation för de ämnen de undervisar i:

Andelen behöriga tillsvidareanställda lärare uppgår till 97 % vilket är en bra siffra. Gymnasiet har som alla våra skolor svårighet att rekrytera vikarier med legitimation och där är siffran 62 % under vårterminen.

Hur ser rekryteringsbehovet inför HT 17 ut:

Få rekryteringar har behövt göras under läsåret och läget är stabilt inför nästa termin. Det saknas en lärare i matematik och engelska.

Skolan har en väl fungerande sammansättning av barn/elever i klasserna:

Klasserna på de nationella programmen formas av intagningspoängen och är väl fungerande grupper. Inför hösten 2016 ökade söktrycket kraftigt vilket ökade antagningspoängen och fler studiemotiverade elever togs emot. På språkintruktionsprogrammet är det mer komplicerat då språk och förkunskaper varierar mycket. Den minskade ersättningen för elever på språkintruktionsprogrammet gör också att eleverna behöver undervisas i större grupper där förkunskaperna varierar mer, detta tros påverka resultaten och genomströmningstiden negativt.

Rektor tar ansvar för skolans resultat och att verksamheten systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp, utvärderas och utvecklas i enlighet med de nationella målen:

Ja, genom verktyget UTV och genom rektors utvecklingsorganisation.

Enheten har en fungerande plan för åtgärder vid hög elevfrånvaro:

Enheten har fungerande system för att följa upp och analysera frånvaron. Under detta läsår har arbetet förflyttats från biträdande rektor till elevhälsans personal som provat andra metoder för att minska frånvaron. Färre CSN bidrag har dragits in och färre elever har varnats även om statistiken påminner om tidigare år. En plan för att arbeta än mer systematiskt har tagits fram där eleverna och mentorerna involveras mer.

Nyanlända elever har påverkat undervisningens utformning:

Språkintruktionsprogrammet har haft stor flexibilitet i sin utformning av undervisningen då lokaler varit en bristvara. Enheten har bedrivit en undervisning med god kvalitet. Den minskade ekonomiska ersättningen har delvis påverkat gruppernas storlekar och elever med skiftande förkunskaper har i viss mån undervisats tillsammans. Det här kommer framöver att behöva ske i än större omfattning om inte ersättningsnivåerna förändras. Språkintruktions budget går inte ihop och åtgärder som påverkar kvaliteten negativt kommer att behöva vidtas.

Övrigt som huvudmannen följer upp

"Salsa" och socioekonomisk viktning har påverkat elevernas måluppfyllelse:

Strukturbidraget har använts så att de elever som behöver extra stöd har fått det.

Elevhälsans arbete påverkar elevernas måluppfyllelse:

Ja, elevhälsokonferenserna är ett forum där stöd ges från den personalgruppen för att utforma anpassningar av olika slag. Biträdande rektor leder arbetet och under läsåret har frånvaro varit ett arbetsområde likväl som arbete runt värdegrund.

Inrapporterade tillbud och olycksfall påverkar organisation/struktur:

Ja, någon djupare analys är inte gjord.

Lokalernas utformning påverkar kvalitet och resultat:

Elevantalet har ökat med nästan 100 elever från oktober 2015 till oktober 2016. Skolan har fina och välskötta lokaler som främjar god undervisning. Det stora antalet studerande på språkintruktionsprogrammet och lokalbristen påverkade möjligheten att ta in alla som sökte till ett nationellt program inför ht 16. Matsalen är underdimensionerad så Hackstaskolans matsal används som komplement. Nu har politiskt beslut fattats om extra tillskott av lokaler för att utöka med en till två klasser på nationella program. Dessa ligger i en före detta friskolas provisoriska paviljonger. Det är inte optimalt då de ligger på avstånd från huvudbyggnaden. Även trycket på tider i idrottslokalerna är stort vilket bland annat påverkar gymnasiets möjlighet att få tider till sportprofilerna. Söktrycket inför ht 17 har visat sig vara mindre än inför 16 vilket vi inte vet vad det beror på då till exempel öppet hus samt prova-på-dagen var välbesökta och skolan har ett gott rykte. Skolans ledning uttrycker starkt en önskan om att en plan för permanent utbyggnad av skolan snarast tas fram och att de får vara delaktiga i det arbetet.

IKT påverkar kvalitet och resultat:

Skolan har god teknisk utrustning och god kompetens hos pedagogerna. Detta gör att eleverna får formativ återkoppling och undervisningen varierar samt att eleverna erbjuds olika sätt att arbeta och visa sina kunskaper vilket i sin tur påverkar kvalitet och resultat positivt. Införandet av en ny skolportal inom office 365 som förväntades underlätta det arbetet har inte fallit väl ut under läsåret samtidigt som befintliga system haft driftstörningar av olika slag och skäl. Både teknisk och kompetensproblematik har präglat arbetet vilket lett till att det blivit ett arbetsmiljöproblem för både lärare och elever. Analysen visar att både lärares och elevers kompetens överskattades och att det blir en otydlighet när fler aktörer är inblandade, i detta fall skolan, IT-enheten och de externa företagen. Med gott stöd av IT-enheten i form av en projektledare, den lärdom man gjort, långsiktighet och uthållighet ser man positivt på framtiden.

Ekonomi påverkar kvalitet och resultat:

De nationella programmen omfattas av länsprislistan. Språkintruktionsprogrammet har tidigare haft mycket goda resultat men från 2016 har elevpengen sänkts vilket påverkar kvaliteten och kvantitet på undervisningen och studiehandledningen. Just nu går verksamheten inte ihop ekonomiskt och en genomlysning pågår och åtgärder kommer att behöva vidtas samt att en tidsplan behöver tas fram. Vi vet ännu inte hur resultatet av dessa åtgärder slår men befarar att både kvalitet och genomströmningstiden för eleverna kommer att påverkas. Det kan leda till att lärare som upplever sin arbetsituation som otillfredsställande söker sig bort vilket medför svårigheter då det finns begränsat underlag att rekrytera nya lärare. Avsaknad av ekonomiskt stöd i form av controller har påverkat möjligheten till tidiga insatser

Insatt kompetensutveckling/omvärldsbevakning påverkar resultat och kvalitet:

Lsårets stora satsning har varit Läslyftet där alla lärare deltagit. Det har bidragit till samsyn och arbetet kommer att fortsätta kommande läsår inom arbetslagens ramar. Analysen visar att kompetensutveckling som sker systematiskt med moduler som bygger på både forskning och verklighet ger bra resultat. Under året har även insatser gjorts runt bedömning för lärande och inom IKT kopplat till den nya skolportalen.

Det systematiska kvalitetsarbetet påverkar resultat och kvalitet:

Det finns en struktur för arbetet där utvecklingsområden beaktas ur tre nivåer. Organisationsnivå, undervisningsnivå och mentorsnivå. Det gör planering och uppföljning tydlig och resultaten och kvalitet synliggörs. Analyserna har förbättrats och åtgärder vidtas utifrån dessa.

Andelen elever som har Österåkers gymnasium som förstahandsval har ökat:

Inför höstterminen 2016 nekades flera elever som sökt ÖG plats, söktrycket motsvarade ytterligare tre klasser. Inför kommande läsår har ett politiskt beslut fattats om utökning av en till två klasser. Söktrycket är dessvärre inte lika stort detta år så skolan kommer att utöka med ytterligare en klass och har utrymme att ta emot fler elever i befintliga klasser på några av programmen i årskurs ett. Dessa svängningar i söktrycket gör det svårt att planera för kvalitet och kontinuitet.

Deltagandet i Utvecklingsorganisationens "basgrupper" har bidragit till att utveckla rektors ledarskap:

Ett bra forum för att rektor att reflektera över sitt ledarskap, få stöd till att hitta egna lösningar och diskutera forskning. Positivt med fokus runt ledarskapsutveckling och utveckling av undervisningen som stämt väl överens med arbetet på gymnasiet.

Enheten har en plan för hur ”sjukskrivningarna” bland personalen ska minska:

Ja, all personal är involverad på APT och området följs upp och är prioriterat av produktionsförvaltningen.

All personal känner till arbetsgivarens plan och rutin för diskriminering och kränkande behandling:

Ja, området har prioriterats under läsåret då brister identifierades. Området är också prioriterat av produktionsförvaltningen.

Redovisning av tillgång till kompetens inom elevhälsan dvs. Kurator, skolsköterska, skolläkare, SYV, specialpedagog:

Kurator 1,0
Skolpsykolog 0
Studie och yrkesvägledare 1,5
Specialpedagog 1,0
Psykolog 0,0
Skolsköterska 0,75

Huvudmannens prioriterade mål för 2016-2017

- Stödja skolan i att rutinerna och arbetsgången vid anmälan om kränkande behandling görs känd av elever och all personal. *Målet anses uppfyllt.*
- Säkerställa att skolan ser över sin plan för insatser vid identifierad hög frånvaro samt rutinen för hur de följer upp resultat av dessa insatser. *Planen har setts över och nya insatser vidtas. Målet anses uppfyllt men resultatet behöver följas upp.*
- Att skolan utarbetar rutiner för att följa upp effekterna av insatta extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. *Detta sker, målet anses uppfyllt.*
- Att ta fram ett system för att följa upp genomströmningstiden för eleverna på gymnasiet. *Nytt mätvärde blir de som tagit examen, skolan följer upp det och målet anses uppfyllt.*

Huvudmannens prioriterade mål för 2017-2018

- Säkerställa att skolans nya insatser för att minska elevfrånvaron följs upp och revideras vid utebliven effekt.
- Att skolans plan för elevinflytande och ansvar innehåller åtgärder för att komma till rätta med de olika resultat som analysen visar finns i elevenkät och elevråd/programråd samt de olikheter som finns mellan de olika programmen.

